

וזיתם לזה, כבר עומד בית הרושת לכל מיני בשר מעושן כשר בנייריאוק בשם "הזבל" נישאנאל כשר והאודישט פאציק" תחת רשות של ר' ג' לעווין וזתופו רא"ש ברורא, וכבר נמצא כל מיני בשר מעושן כשר בהודו כשרות הנעלה, סבית הרושת זה, כעת הכל תלוי בכס, הרבנים, ובע"כ חרדים, אשר יראו, בכל הנית מוכרי דעליאטעסען שיהודו לקנות סחורתם, כל מיני בשר מעושן כשר אשר יוצא סבית הרושת זו, וידעו כי הכל כשר ומתורד בתכלית הכשרות הנעלה, ואזי יוגדל בית הרושת זה לתהלה ולשם ולתפארת.

סימן י"ד

תבת קרה מלאכותי

(תשובה זו מוסב על השאלה הנרפסת בהפרדס, אם מותר לפתוח קרה מלאכותי בשבת, או לשום מים בתוכה לעשות קרה כשבת).

ברכה מרובה לכבוד יירי הגאון הגדול המפורסם עה"י פ"ה וכו' מוהר"ר משה הלוי נ"ו סאלאוויטשיק, בניו יאק

הגיעני השלשה כרכים הפרדס ובדבר התבת קרה מלאכותי נראה כיון דבשפותה את דלת התיבה הוא כרי לפסל משם איוז דבר ואינו מכיון להרליק את העלעמטרי הוי פסיק רישיה דלא איכתת ליה אפילו להרליק אם הוא באופן שהוא פסיק רישיה וכבר הבירוחי התוספות מהא דמא עביד בארעא דחבריה דפסיק רישיה דלא איכתת ליה הא, גם כן בפסיק רישיה דלא ניחא ליה דשרי לרעת הערוך והראשונים דקיימי בשיטתיה, וכן מפורש בתרא"ש ש' כל כתבי ס' ח' לרעת הערוך שרי לנער נר של שמן מהכבלא הגם דהוי פסיק רישי' רבדאי יקור השפן להנר ויהא מבעיר או ירחק השפן מהנר ויהא מכבה כיון דהוי פסיק רישיה דלא איכתת ליה, ולרעת הערוך צריך לפרש את דברי הירושלמי המובא שם בר"ש דהוא קרוב לבוא לירי חייב הסאת היינו אם יחא ניחא ליה בהבערה או בכיבוי, ואדרבא דיוק לשון הירושלמי דהוא קרוב לבא לירי חייב

מסום דהוי פסיק רישיה דלא איכתת ליה. מה שהעיר מר ר' משה לעווין דאם שם המים בתהבה שיעשה קרה אסור משום נולד, לפי פס' רמ"א בס' ש"ח סעיף ס"ז דבמקום צורך יש לסמוך על סברא ראשונה דמותר ליתן מיני פשוטא נגד המורה אלמא דלית בה משום מולד כיון דהוי פסיקא ולא ביריב, ולא שמענו מעולם לאסור את השלג היורד בשבת להשתמש בו לתת אותו לתוך הכוס משום נולד, כיון דמעיאר בהיתו מים היה משקה, וגם מקרש מועיל בו מחשבה לעשותו משקה ולא לעשותו אוכל כראיתא בנדה ר' י"ו אלמא דהיא יותר קרוב להיות משקה ואין בו משום נולד, ופשוט דהא מיני פשוטא לאחר שמומנו אותה, עור הפעם נקרה השמן בשבת, ומותר במקום צורך לחמם עור הפעם ולית בו משום נולד, עור העיר מר משה אהרן דיש לאסור משום מנבן דהוי כבונה, באמת הא אינו מנבן ביריב, אין זה אלא נרמא דעשיה הוא דאסור בשבת אבל נרמא שרי כראיתא בשבת ר' ק"ב, גם יש לומר כיון דאינו דבר של סימא ברשכא למקום חם הוא נכס אין בו משום בונה.

יחברך כבורו בכל הברכות, וברכה מיוחדת לכנו הגאון העצום האמתי וכו' מוהר"ר יוסף רוב הלוי נ"ו ע"ב ה"קרה תתי' וישבע רום נאוננו מהם רוב נחת לראות מהם דור של נאונים גדולי תורה ויראה.

שמחה ועליג מו"ח כבויסק (הוא אחד מגדולי הדור מהוראה ומיודה בתלכות שבת. וכל מימי שימש הגאון האמתי שר התורה ר' חיים סאלאוויטשיק וצ"ל הגאב"ר דבריסק.)

סימן מ"ז
הולדה מלאכותית
(המשך מה"ח חוברת ב' סימן ו')

ועוד נראה להביא ראיה מהא דיבמות דף צ"ו ע"ב א"ח מאב ולא מאם כו' את הוא וברי

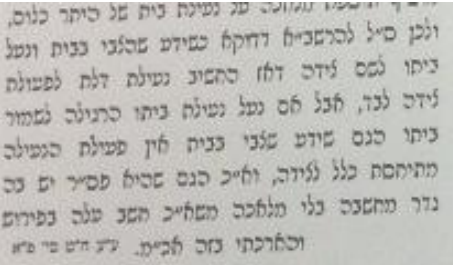
9) Letter from Rav Simcha Zelig – Hapardes 1934

מנחת שלמה א:צ"א:ט

הגני להעיר בהגדרת הענין של פסיק רישא דניחא ליה, ולדונמא נדון במי שרוצה לפתוח בשבת את המקרר ונוכר ששכח בערב שבת להוציא את הנודה שבתוך המקרר ונמצא ש"ע הפתיחה יש כאן פס"ד של מלאכת מבעיר ואף שהאיש הזה דרכו בכל ערב שבת להוציא את הנודה, וגם עכשיו טרח הרבה למצוא נכרי כדי לפתוח הדלת והוא מצטער והוא ואינו הרצה שתיעשה על ידו מלאכה בשבת, אפי"ה ברור הדבר דהרי זה חשיב פס"ד דניחא ליה ואסור לכ"ע לפתוח הדלת גם לדעת המתירים בפס"ד דלא ניחא ליה, והיינו משום דאם נאמר שמותר הרי שוב ניחא לו ליהנות מהאור שנעשה בהיתר, וכמו ששינוי לענין פרה אדומה דאם עלה עליה זכר פטולה, והקשו התוס' בפסחים כ"ז ע"ב ובעוד מקומות "אמאי פטולה הוא ודאי לא ניחא ליה להפסיד פרה שדמיה יקרם בשביל דבר מועט" ותיצו משום "דאם נאמר שהיא כשירה הוה ניחא ליה ולכך אין להכשירה", וה"נ גם כאן.

II. Automatic Lights

11) Shevet Halevi 3:97

12) שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן צא

ברם יש לדון אם מותר לפתוח הדלת ע"י אחר שאינו יודע כלל מהנורה, כיון דחשיב בכה"ג כפס"ר שתיעשה מלאכה דחשיב רק כמתעסק בעלמא, ואף שהרעק"א מחמיר גם במתעסק לחושב כשנוג, אבל מ"מ בפס"ר דלא ניחא ליה וגם בדרך של מתעסק אפשר דשרי,

III. Video Cameras

Rav Bleich – Tradition 35:3

In a short and succinct reply published in *Tehumin*, vol. XIV (5754), Rabbi Feinstein responded that "since this script is non-durable (*eino mitkayyem*)² and is even inferior [to writing that is *eino mitkayyem*] therefore it [entering into range of the monitor] constitutes, at most, a rabbinic transgression." Rabbi Feinstein then concludes that, in any event, no transgression is involved since the act of producing an image on the monitor is a *pesik reisha de-lo ikhpat leib*, i.e., the prohibited act is an unintended effect of an entirely permissible act and the actor is indifferent to that unintended effect.

Nevertheless, Rabbi Neuwirth reports that the late R. Shlomo Zalman Auerbach had expressed the opinion that utilization of closed-circuit television is permissible under all circumstances because the image projected on the monitor cannot at all be considered to be encompassed within the category of "writing." That observation reflects a sophisticated understanding of how a television image is actually produced. A television receiver contains a screen whose back is coated with a fluorescent compound. When an image is projected, a narrow beam of electrons bombards the back of the screen in a scanning action. Electrons emitted by a cathode-ray tube cause the coating

R. Shlomo Zalman Auerbach permits utilization of a video surveillance system for the most fundamental of reasons. In order to elucidate Rabbi Auerbach's ruling it should be noted that when a camera snaps a picture no discernible image is generated on the film. The picture emerges only when the film is developed. Accordingly, taking the picture can hardly be a form of writing. Rabbi Auerbach notes that a person who

13) תוספות מסכת שבת דף קג עמוד א

מיהו י"ל דאותו תיקון מועט כמו מיעוט ענבים דלא אסיר אלא מדרבנן לא גזרו חכמים כשאינו נהנה.

14) משנה ברורה שטז ס"ק טו

(טו) תיבה קטנה - אבל תיבה גדולה סבירא ליה לרמ"א דלכו"ע שרי דאפילו אם היה אדם עומד בתוכה לא היה יכול לתפסה בחד שחיה וגם הוא דבר שאין במינו ניצוד:

15) שולחן ערוך אורח חיים סימן שמ סעיף ג

* (ט) <א המוחק דיו * (י) שעל הקלף או (יא) ד שעה שעל הפנקס, אם יש במקומו כדי לכתוב (יב) ב' אותיות, (יג) חייב. הגה: (יד) ה <ב> אסור לשבר עוגה (טו) שכתב עליה (טז) ו כמין אותיות, אע"פ שאינו מכין רק לאכילה, (יז) דהוי מוחק. (מרדכי פרק כלל גדול).

16) משנה ברורה סימן שמ ס"ק יז -

ואף דאינו ע"מ לכתוב איסורא דרבנן מיהו איכא ואף שאינו מכין מוחק פ"ר הוא ואסור אף בדרבנן וכדמוכח בסימן ש"ו ס"ד ועיין בספר דגול מרבבה שמצדד להקל בעיקר הדין הזה והביאו בשע"ת ויש לסמוך עליו כשאנו שובר במקום האותיות בידו רק בפיו דרך אכילה.